

TÜTÖS

genç fikirli demek, gerçek fikirli demektir.

MART 1971

TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

YIL: 4 — SAYI: 48

Ek ders ücretlerinin ödenmemesi Protesto edildi

Teknik öğretmenlerin direnişi tam bir başarı ile sonuçlandı

Maliye Bakanı, intibak ve ek ders görevi sorunlarına bir çare bulunacağını söyledi

657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 1327 sayılı Kanunla değişik hükümleri 1 Aralık 1970 tarihinde yürürlüğe girdi. Bilindiği gibi bu tarihten beri öğretmenler ek ders ücretlerini alamamaktadırlar. Öğretmenlere ek ders ücretlerinin ödenebilmesi için 1970 mali yıl Bütçesinde fasıllar arası aktarmayı öngören bir kanun tasarısı Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlandı ve Başbakanlık tarafından Hükümet önerisi olarak parlamentoya sevkedildi. Tasarı, 18-21 Şubat 1971 tarihlerinde Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarında görüşülerek kabul edildi. Ancak Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıkları yetkilileri arasındaki anlaşmazlık giderilmediği için Aralık 1970, Ocak - Şubat 1971 aylarına ait ek ders ücretleri öğretmenlere ödenmedi. Anayasamızın 42. maddesi angaryayı yasaklamaktadır. Oysa Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıklarının olumsuz tutumları öğretmenlerin ek ders görevini angarya durumuna getirdi. Hayat pahalılığı ve günden güne ağırlaşan yaşam koşulları öğretmenlerin durumlarını ağırlaştırmaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulanmasında öğretmenlere büyük haksızlık yapıldı. Öğretmenlerin kadro aylıkları maaşlarının altındadır. Bu nedenle derecelere intibakta öğretmenler kademe ilerlemesinden yararlanamamaktadırlar. Öğretmenlerin intibakı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu 1327 sayılı Kanunun 90. maddesiyle eklenen ek geçici 1., 2. ve 3. maddelere göre yapılmıştır. İntibakların 36. maddeye göre yapılması bir zorunluktur. Okul Müdürleri, Müdür Yardımcıları, Bölüm, Atelye ve Laboratuvar Şefleri, müdürlük, müdür yardımcılığı ve şeflik görevleri-

(Devamı Sayfa 3'de)

başyazı

TÜTÖS ve Sendikal Örgütlenme

MEHMET TURAN
TÜTÖS MERKEZ TEMSİLCİSİ

Sendikalizm, sosyal bir öğreti ve sosyal bir örgütlenme teorisiyle, bu teorinin ışığı altında yapılan eylemlere verilen bilimsel bir addır.

Sendikalar, üyelerinin ekonomik ve kültürel sorunlarıyle ilgilenmek ve bu sorunlara çözüm yolları bulmak amacıyle kurulmuşlardır.

18. yüzyılın büyük endüstri devriminden önce, dünyada ilk sendikal eylemler ve örgütlenmeler İngiltere'de, meslek odaları biçiminde görülmüştür. Bu sendikalar hastalık ve yaşlılığa karşı ortak sigorta sağlıyorlar ve iş verene yapılan pazarlıklara giriyorlardı. O yıllarda sendikal eylemler bilinçsiz yığınlar tarafından geniş çapta düşmanlıkla karşılaştılar. 1720 yılında Londra'da terzi ustalarının yanlarında çalışan işçilerin başlattığı eylemlerle sendikacılık İngiltere'de gelişmeye başlamıştır. 1871 yıylında sendika yasasının çıkışından sonra sendikal örgütlenme akımı büyük bir hız kazanmıştır. Grev hakkının alınmasından sonra eylemler, Fransa'da etkinlik kazanmaya başladı. Fransa'da 1884 yılına kadar sendikalar tam olarak bağımsızlıklarına kavuşamamışlardır. Bu tarihlerde üçüncü Fransız Cumhuriyetinin bir yasası ile sendikaların eylemlerini ve örgütlenmelerini kısıtlayan hükümler tamamen ortadan kaldırıldı. 1895 yılında ise bir çok sendikalar örgütlenerek kendi aralarında millî bir federasyon kurdular.

20. yüzyılda kapitalizmin gelişmesinden doğan sermaye ve emek arasındaki çelişki nedeniyle, sendikalar siyasal ve sosyal alanda büyük bir güçlük kazandılar.

Egemen sınıflar bu güç ve örgütlenme karşısında şaşırarak çeşitli baskı yasaları getirdiler. Sendikacıları siyasal komplolarla harcadılarsa da bu hızlı uyanış ve örgütlenmenin önüne geçemediler. Yukarıda dünyadaki ilk sendikal örgütlenmeye kısaca değindik.

Türkiye'de dünyadaki bu gelişmelerin dışına düşemezdi. Uzun bir mücadeleden sonra tarihi, sosyal ve ekonomik evrimler sonucu 1961 Anayasası 46. maddesi ile çalışanlara sendika kurma ve istedikleri sendikaya üye olma hakkını tanıdı. Bugün ülkemiz geri kalmış bir tarım ülkesidir. Bu geri kalmışlık bü-

(Devamı Sayfa 3'de)

Yöneticilere yeni haklar veriliyor

439 Sayılı kanunu değiştiren tasarının esasları belli oldu

★ ORTA DERECELİ MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI VE UYGULAMA ÖĞRETMENLERİ HAFTADA 24 SAAT, ATELYE VE LABORATUVAR ŞEFLERİ DE HAFTADA 22 SAAT ATELYE VE MESLEK DERSLERİ OKUTMAKLA YÜKÜMLÜ OLACAKLAR.

★ YÜKSEK VE ORTA DERECELİ OKULLARDA MÜDÜRLÜK, MÜDÜR YARDIMCILIĞI, BÖLÜM VE ATELYE ŞEFLİĞİ YAPAN ÖĞRETMENLER MAAŞLARINA KARŞILIK OKUL, BÖLÜM VE ATELYELERİ YÖNETECEKLER.

★ TEKNİSYEN OKULU ÖĞRETMENLERİNE YÜKSEK OKUL ÖĞRETMENLERİNE ÖDENEN EK DERS ÜCRETİ ÖDENECEK.

Güvenilir kaynaklardan öğrendiğimize göre, 439 sayılı Kanunu değiştiren ve Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanarak daha önce diğer Bakanlıklara gönderilen Kanun tasarısının genel esasları belli olmuştur. Tasarının gerekçesinde "Öğretmenlerin maaşları karşılığında okutmakta oldukları derslerde 3-4 saatlik artırma yapılarak ek ders ücretlerinden tasarruf sağlanmak istendiği, maaş karşılığı okutmakla yükümlü olunan ders saatlerini dolduramayan öğretmenlere, eksik kalan ders saatleri kadar idarî işlerde görev alma yükümlülüğü verilerek idare kadrolarında kısıtlama yapmak yoluna gidildiği" belirtilmektedir. Tasarıda Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okul öğretmenlerine haftada 15 saat, bölüm, atelye ve laboratuvar şefliği yapanlara da haftada 12 saat maaşlarına karşılık ders okutmak yükümlülüğü verilmektedir. Diğer yandan yüksek dereceli meslek okullarında, örneğin Erkek ve Kız

(Devamı Sayfa 3'de)

E. T. Y. Ö. O. Yönetim kadrosu oluşturuldu

"Müdürlüğe Abdullah Nişancı getirildi."

Uzun süreden beri boş olan E.T.Y.Ö.O. Müdürlüğüne, öğretim yılı başında Müdür Yardımcılığından istifa eden, eski Müdür Ali Erkan'ın yakın çalışma arkadaşlarından Abdullah Nişancı atandı. E.T.Y.Ö.O yönetim kadrosunu oluşturmak ve okulun açılmasına değgin sorunları görüşmek maksadiyle Okul Genel Kurulu 13 Şubat 1971 Cumartesi günü, saat 9.00 da, Başmüfettiş Mahir Tuna'nın başkanlığında toplandı. Toplantı başladıktan hemen sonra, Zeki Hatipoğlu ve yakın arkadaşlarının hazırlayarak 67 kişiye imzalattıkları bir önerge Başkanlık Divanına verildi. Önergede eski Müdür Yardımcılarından Abdullah

(Devamı Sayfa 3'de)

Yan ödemeleri meclis kabul etti

"Ek ders ücretleri, fazla mesai ücreti, işgüçlüğü iş riski zamları bütçeye kondu."

Millet Meclisinde 27 Şubat 1971 de 1971 mali yılı bütçesinin maddeleri görüşülürken Maliye Bakanı Mesut Erez'in verdiği önergeler kabul edilerek ek ders ücretleri, fazla mesailer, iş riski, iş güçlüğü ve personel temininindeki güçlük zamları maddelerde değişiklik yapılarak bütçeye eklenmiştir.

EK DERS ÜCRETLERİ

Bütçenin maddelerinde yapılan değişikliklere göre yüksek okullarda öğretim görevlilerine gündüz 25 lira gece 35 lira, doçentlere gündüz 35 lira, gece 45 lira, profesörlere gündüz 55 lira, gece 75 lira ek ders ücreti ödenecektir. Yüksek dereceli teknik okullarda öğretim görevlilerine gündüz 40 lira gece 50 lira, doçentlere güngüz 60 lira, gece 75 lira, profesörlere gündüz 75 lira, gece 100 lira, orta dereceli okul ve kurslardaki öğretmenlere gündüz ve gece 10 lira, meslek okullarında ders verip de öğretmen olmıyanlara gündüz ve gece 20 lira ek ders ücreti ödencektir.

FAZLA MESAİ ÜCRETLERİ

Fazla mesai ücretleri insan, hayvan ve bitkilerle ilgili salgın hastalıklarda ve tabiî âfetlerin devamı

(Devamı Sayfa 3'de)

Yan ödemelerden kimlerin yararlanacağını Bakanlar Kurulu tespit edecek

"Okul Müdürlerine, Müdür Yardımcılarına ve Atelye Şeflerine Ücret verilebilecek."

Bilindiği gibi 5 Aralık 1970 tarihinde yayınlanan Hükümet kararnamesiyle ikramiye, kârdan hisse, fazla mesaî ücreti, iş güçlüğü ve riski zammı, kasa tazminatı ek ders ücreti, okul müdürlüğü, müdür yardımcılığı ve şeflik ücreti ödenmesi durdurulmuştu. 13 Şubat 1971 Cumartesi günü yayınlanan yeni bir hükümet kararnamesiyle bu ödemelerin yapılmasına bir açık kapı bırakılmaktadır. Bu yeni Hükümet kararnamesine göre 1327 sayılı Kanunun geçici 20. maddesinde yer alan yan ödemelerle ilgili tüzük ve yönetmelikler hazırlanıncaya kadar bazı devlet memurlarına ve bu arada okul müdürü, müdür yardımcısı ve atelye şeflerine yan ödemeler yapılabilecektir. Bu durumda hangi kurumlarda, hangi memurların, hangi koşullar altında yan ödemeleerden yararlanacaklarını M. B.

(Devamı Sayfa 2'de)

IŞIN

Direniş

Personel Kanunu uygulamasına karşı Vali, Kaymakam, Bucak Müdürleri geçen ay Ankara'da direnmeye karar verdiler.

Öğretmenlere geçen yıl direndikleri için işten el çektirenlerin direnmeye karar vermelerinde yadırganacak ne var? Yöneticiler bunun tadına bakmak istemişlerdir. Ancak kendilerinden önce direnişe geçen Teknik Öğretmenleri sofrayadavet edip etmeyecekleri yakında anlaşılacaktır. (G. K.)

GÖRÜŞLER

ALDATMACA

Zülfikâr ASLAN

Aldatmaca çok kez küçük yaramazların oyalandıkları bir oyun türüdür. Yarar sağlamaz zaman öldürür. Oyuncusunu bedenen ve fikren yıpratır. Bir takım uğraşılar yapılır. Ürün elde edilemez. Lâf ebeliği, çelme takmak, zemine çürük tahta döşemek almatmacanın gereklerindendir.

Aslında çocuk evin, çocuklar toplumun aynasıdır. Kaynaktan gelen ışınları yansıtırlar.

Ağırlık merkezi dayanma düzeyinin dışına çıkarsa, kule yıkılırmış. Harap bina, çatlayan duvara payanda nafileymiş. Zehir kılcal damarlara yayılmadan tedavi gerekliymiş.

Kuleyi yana iten, binayı çökertip duvarını çatlatan, temelin oturduğu çürük zemindir.

Toplumun yapıcısı öğretmenlerdir. Karanlığı yokedecek ve çileli insanların ellerinden tutacak yalnız ve ancak onlardır. Dünün tevekkülünü, bugünün bilinçlisine transfer edecek odur. Üretimi artıracak, toplumu çağdaş uygarlığa yöneltecek odur.

Eğitimimizin çağa dönük olmadığı, okul denen kaliteli insan enerjisi üreten makinenin iy çalışmadığı, artık yetkli ağızlardan da duyul-

(Devamı Sayfa 3'de)

KIRINTILAR

Ücret Durumu

HALİS ÇETİNKAYA

Yeni personel yasası ile bir nevi emeğin değerlendirilmesine gidilmek istenmiş, diğer bir deyimle günün gelişim koşullarına uyularak emeğin yeni baştan değerlendirilmesi zorunluğu duyulmuştur.

Esasen, Anayasamızın 45. maddesinde "Devlet ,çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır." denilmektedir.

Bizler, bir öğretmen, bir dar gelirli yurttaş olarak değişen yaşam koşulları ve artan fiatlar nedeniyle fazla çalışmamızın karşılığı olan ek ders ücretlerinin mutlâka yeni baştan ele alınıp gerektiği şekilde değerlendirilmesini istemekteyiz.

Ücretlerin yeni baştan değerlendirilmesine gidilirken mutlâka bilimsel verileredayalı bir yol aranıp bulunmalıdır. Burada, göz önünde bulundurulacak birinci nokta maaş karşılığı bir ders saatinin değeri ile bir ek ders saatinin değerinin eşdeğerliği, ikinci nokta da ek ders ücreti için derece ve kademe ortalamasıdır.

Öğretmenler, diğer mesleklerde olduğu gibi, belli bir çalışma süresi içinde görevini bitirip ertesi güne kadar rahat edebilme olanağına sahip değillerdir. Yani öğretmenler yalnız ders içinde görev yapan bir memur gibi düşülünüp değerlendirilemezler. Bir öğretmenin görevi, yani ders hazırlama, sınav kâğıtlarını okuyup değerlendirme, ödevleri düzeltme ve sınav sorularını hazırlama gibi işler onu okul dışında da çalışmalar yapmağa zorlamaktadırlar. Okul içi eğitim işlerindeki rehberlik çalışmaları bunun dışındadır.

Tüm bunları dile getirmek, savunmak ve hak olarak biz öğretmenlerin lehine değerlendirmek, Millî Eğitim Bakanlığı sorumlularına düşer. Ve bizler de sorumlularımızdan haklı olarak bunu istemekteyiz.

Parlâmenterlerimizin, kendilerinin yetiştirilmesinde karınca kararınca azda olsa hizmeti dokunan, bu meslek mensuplerının haklı dileklerine kulak vereceklerine içtenlikle inanmaktayız.

Öğretmenlerin de sokağa dökülüp, seslerini duyurmak için bağırması istenmiyorsa çalışma zorlukları gözönünde bulundurularak emekleri iyi değerlendirilmeli ve dilekleri iyi dinlenmelidir.

YORUMSUZ

ŞUNDAN, BUNDAN

Vakti zamanında Pestalozzi isimli bir eğitimci demiş ki; "Hayatımda edindiğim tecrübe şudur: Kendi kendine yardım etmeği bilmeyene, kimse yardım etmez." Hazreti Ali "Çalışanlar, fenalık düşünmeye vakit bulamazlar, Çalışmayanlar ise, kendilerini fenalıktan kurtaramazlar.", Hazreti Muhammed de "Hesabınız sorulmadan önce kendi kendinize sorun." demişler.

Mal, para ve makama hırsla tapanların ışıklı görünen hayatları gözlerimizi kamaştırmasın. Onların bir de karanlık ruhları olduğunu düşünmeliyiz.

Bu da Anayasanın 41. maddesinde şu şekilde ifadesini bulmuştur: "İktisadî ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir."

HABERLER ... HABERLER ... HABERLER

Veysi Ülger TÜTÖS Erzurum Şube Başkanı oldu

17 Ocak 1971 Pazar günü yapılan TÜTÖS Erzurum Şubesi Genel Kurul toplantısında Veysi Ülger Şube Başkanlığına seçildi .

TÜTÖS Erzurum Şubesi Genel Kurul toplantısı saat 10.45 de, Tekin İlter'in başkanlığında açıldı. Başkanlık Divanı katipliklerine Remzi Şirin ve Yaşar Apak seçildiler. Halit Şahintaş, Yönetim Kurulu Çalışma Raporunu okudu. Yönetim Kurulu Çalışma Raporunun okunmasından sonra söz alan delegeler "DOĞU ANADOLU'DA" çalışan Teknik Öğretmenlere mahrumiyet zammı verilmesini, lojman sorununun çözümlenmesini ve lojmanlarda oturanların buraları tapulu mülk haline getirmemelerini, Genel Merkezin bu konularda daha etkili çalışmalar yapmasını istediler. Yönetim ve Denetleme Kurulları ibra edildiler. Daha sonra seçimler yapıldı. Şube Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulları şu Teknik Öğretmenlerden oluştu :

YÖNETİM KURULU

Başkan : Veysi Ülger
Sekreter : Burhan Özden
Sayman : Süleyman Taş
Üye : Tahir Özben
Üye : Ahmet Zengin

DENETLEME KURULU

Başkan : Şahin Marik
Üye : Turan Atayolu
Üye : Yaşar Apak

ONUR KURULU

Başkan : Remzi Özer
Üye : Remzi Şirin
Üye : Nusret Doğan
Üye : Yalçın Kaya

Tütös Malatya Şube Başkanlığına Şahin Ekim getirildi

Öğrendiğimize göre 30 Ocak 1971 Cumartesi günü yapılan TÜTÖS Malatya Şubesi Olağan Genel Kurul toplantısında Şube Başkanlığına Şahin Ekim seçilmiştir.

Toplantı başladıktan sonra Genel Kurul Başkanlığına A. Zeki Taner, Başkanlık divanı kâtipliklerine de Hamdi Özkaynakçı ile Hüseyin Candemir getirilmişlerdir. A. Zeki Taner'in yönettiği toplantıda aziz Atatürk ve şehitlerimiz için saygı duruşunda bulunulmuş, daha sonra Yönetim Kurulu Çalışma Raporu ile Denetleme Kurulu raporu okunmuştur. Raporlar üzerinde söz alan üyeler çeşitli konulara değgin görüşlerini açıklamışlardır. Yapılan seçimlerte Şube Yönetim, Denetleme ve Onur Kurulları şu üyelerden oluşmuştur :

YÖNETİM KURULU

Başkan : Şahin Ekim
Sekreter : Naci Baykal
Sayman : Bekir Özaslan
Üye : Maciz Uzaslan
Üye : Hamdi Özkaynakçı

DENETLEME KURULU

Başkan : A. Zeki Taner
Üye : Sıtkı Kuşçuoğlu
Üye : Nedim Tekinemre

ONUR KURULU

Başkan : Aslan Aksoy
Üye : Şenol Gökçe
Üye : Cumali Turan
Üye : Günay Özkaynakçı

Nişan

Hatice Yavuz
ile
Teknik Öğretmen
İsmail Baha Martı
nişanlandılar.
10 Şubat 1971 Konya

Aylâ Haşhaş
ile
Teknik Öğretmen
M. Hasip Ercan
nişanlandılar.

NİKÂH

Nurten Erdil
ile
Teknik Öğretmen
Muammer Şahin
evlendiler.
II Şubat 1971 Ankara

Cemile Çetingöz
ile
Teknik Öğretmen
Zafer Tosun
evlendiler.
4 Şubat 1971 Ankara

Emel Erkan
ile
Teknik Öğretmen
Remzi Turan
evlendiler.
10 Şubat 1971 Ereğli - Konya

Doğum

Teknik Öğretmen
Gülsen ve İbrahim Uzun
çifti oğulları İLKER'in
doğumunu yakınlarına
duyururlar.
30 Ocak 1971 Ankara

Teknik Öğretmen
Güner ve Orhan Uysal
çifti oğulları AFŞIN'ın
doğumunu dost ve yakınlarına
duyururlar.
6. 2. 1971 - ANKARA

Teknik Öğretmen
Ferit Kayıkçı ve Eşi oğulları
ÖZGÜR'ün doğumunu müjdeler.
8. 1. 1971 - MARAŞ

TÜTÖS'ün Danıştay'da açtığı dava rededildi

Orta dereceli meslekî ve teknik öğretim kurumlarında atelye ve laboratuvar şefliği yapan teknik öğretmenlere, tatil aylarında da şeflik ücretinin ödenmesi için 'TÜTÖS'ün 1968 yılında, Millî Eğitim Bakanlığı aleyhine Danıştay'da açtığı dâva, Danıştay 5. Dairenin esas 1968/1231 ve 1970/4705 sayılı kararıyle ehliyet yönünden reddedilmiştir.

M. E. Bakanlığınca Danıştay'a gönderilen savunmada "Dâvanın ehliyet yönünden reddi gerekeceği, atelye şeflerine hastalık ve mezuniyetlerde de şeflik ücreti ödeneceğine dair mevzuatta açık bir hükmün bulunmadığı" bildirilmiştir. Raportör Cavit Beydoğan 'Dâvanın ehliyet yönünden reddi gerektiği", Kanun Sözcüsü Cüneyt Ertan da "Sanat Enstitüsü öğretmenlerini temsilen dâva açan TÜTÖS'ün, olayda her üyesinin hak ve çıkarının ayni şekilde ihlâl edilmemiş olması nedeniyle üyelerin tümünü temsilen dâva açamıyacağı" görüşünü savunmuşlardır.

Türk Milleti adına karar veren Danıştay 5. Dairesinin kararı şöyledir : "Sendikal üyelerinin hukukı durumları ve statüleri bibirinden farklı olduğu gibi şeflik ücreti de her bir üyenin ayrı ve sübjektif hakkına taallûk etmektedir. Bu nedenle ilgililer tarafından ayrı ayrı talep edilmesi gerekmektedir. Ayrıca şeflik ücretlerinin, meslek mensuplarının müşterek menfaatleri niteliğinde mütalâası da mümkün değildir. Açıklanan nedenlerle TÜTÖS kendi mensubu atelye şeflerine şeflik ücretlerinin tatil aylarında da ödenmesi için topluca talepte bulunmaya ehil bulunmadığından dâvanın ehliyet noktasından reddine 26.10.1970 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."

TÜTÖS Erzurum Şubesinin Lokali açıldı

Öğrendiğimize göre Şube Başkanı Veysi Ülger ve arkadaşlarının çalışmaları sonunda. TÜTÖS Erzurum Şubesi güzel bir lokale kavuşturulmuştur. Erzurum Sanat Enstitüsüne yakın bir yerde kiralanan bir bina tefriş edilerek Teknik Öğretmenlerin boş zamanlarında dinlenebilecekleri bir duruma getirilmiştir. Şube Başkanlığınca düzenlenen belgeyi taşıyan diğer öğretmenler ve meslek mensupları da lokale devam edebilmektedirler. TÜTÖS Elâzığ Şubesinden sonra TÜTÖS Erzurum Şubesinin de bir lokale kavuşması Teknik Öğretmenler arasında sevinç yaratmıştır.

Bitirenler Derneği Genel Kurul Toplantısı yapıldı

Teknik Öğretmen Okullarını Bitirenler Derneği Genel Kurul toplantısı 14 Şubat 1971 Pazar günü, saat 11.00 de Ankara'da, Dernek Lokalinde yapıldı. Genel Kurul Başkanlığına Mehmet Ali Işıksoluğu seçildi. Başkanlık Divanı otuşturulduktan sonra T.Ö.O.B.D. Başkanı Abdullah Nişancı "Çalışma Raporunu" okudu. Genel Kurul toplantısına Yönetim, Denetleme ve Onur Kurullarının üyeleri dahil 19 kişinin katılmasından yakınan Abdullah Nişancı Derneğin borçlu olduğunu, ancak buna rağmen Derneğin bazı nedenlerle yaşatılmasında fayda gördüklerini, E.T.Y.Ö. Okulunun "Kuruluş Kanununa" kavuşturulması için TÜTÖS'le işbirliği yapıldığını söyledi. Daha sonra "Denetleme Kurulu Raporu" Ali Teker tarafından okundu. Söz alan üyeler çeşitli konulara değgin görüşlerini açıkladılar. Yönetim ve Denetleme Kurulları ibra edilerek seçimlere geçildi. Cavit Sıdal 12 oyla Dernek Başkanlığına seçildi. Sayım sonunma Hüsamettin Kunter, Sabahattin Özyapıcı, Abdülkadir Gürses, Remzi Onay, Mustafa Çavuşoğlu, Kasım Adsan, Şaban Er, Abdullah Fidan, Halit Bulut ve M. Ali Işıksoluğu'nun Yönetim Kuruluna, Ali Teker, Gıyasettin Erci ve Eyüp Kerem'in Denetleme Kuruluna, Abdullah Nişancı, Mustafa Bağcı ve Gündüz Çakmakçı'nın da Onur Kuruluna seçildikleri ananşıldı.

TÜTÖS İstanbul Şube Başkanı Nazif Sezgin Ankara'ya Geldi

Düzenlenen toplantılarda alınan kararları Genel Merkeze iletmek, üyelerimizin çeşitli sosyal ve meslekî sorunlarını Genel Merkez ve Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileriyle görüşmek için TÜTÖS İstanbul Şube Başkanı Nazif Sezgin Genel Başkanın davetiyle 13 Şubat Cuma günü, Ankara'ya geldi. Aynı gün saat 10.00 da Genel Merkezde, Genel Başkan Mehmet Emin Zorkun ve Genel Sayman Recai Yalçıntepe ile görüşen Nazif Sezgin, öğleden sonra Genel Başkan ve Genel Saymanın beraberinde Millî Eğitim Bakanlığında Müsteşar Akif Tuncel, Genel Müdür Yusuf Önertoy, Genel Müdür Yardımcısı Sıtkı Aktakke'yi yaret etti. Müsteşar Akif Tuncel'le yapılan görüşmede özellikle Aralık 1970 ve Ocak, Şubat 1971 aylarına ait ek ders ücretlerinin ödenmesi, Teknik Öğretmenlere maaşlarını karşılayan kadroların verilmesi, intibakların 36. maddeye göre yapılması, maaş karşılığı haftalık ders saatleri sayısının artırılmaması, E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu tasarısı ve yöneticilere ücret ödenmesi üzerinde duruldu. Müsteşar Akif Tuncel Aralık 1970 ve Ocak, Şubat 1971 aylarına ait ek ders ücretlerinin ödenmesi için Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan 2 maddelik kanun tasarısın hükümet tarafından parlâmentoya sevkedildinin derhal ödenmesi maksadiyle görüşüldükten sonra bunun Millet Meclisine intikali beklenmeden Maliye Bakanlığının ek ders ücretlerini nderhal ödenmesi maksadiyle Defterdarlıklara ve Malmüdürlüklerine telgraf çekeceğini, Teknik Öğretmenlere 1971 Mali Yılı içinde mutlâka aylıklarını karşılayan kadroların tahsis edileceğini, E.T.Y.Ö.O. Kuruluş Kanunu tasarısının da parlâmentonun bu çalışma döneminde Devlet Yüksek Öğretim Kurumları Kanunu tasarısının iyi yanlarının da aktarılarak kanunlaşacağını söyledi.

YAN ÖDEMELERDEN KİMLERİN YARARLANACAĞI BAKANLAR KURULU TEPİT EDECEK

(Baştarafı Sayfa I'de)

tespit edecektir. Bakanlar Kurulu, Maliye B. nın bu konuya değgin önerisini kararname halinde Resmî Gazetede yayınlayacaktır. Maliye Bakanlığında bir görevli bu kararname ile yan ödemelerin yapılabileceğini ve önümüzdeki günlerde bu konuda hazırlanacak bir önerinin de Bakanlar Kuruluna sunulacağını söylemiştir.

İstanbul Köşesi

ÖZELEŞTİRİ

SEZAİ YALÇIN

Şimdiye dek yapılan çalışma ve uğraşılardan elde edilen neticeleri kendime göre yargılamak ve değerlendirmek istiyorum. Bir Teknik Öğretmen olarak bizce çekilmekte olan sıkıntılarımızın nedeni Teknik Öğretmen Okulunun hep ayni statü içinde kalmış olmasıdır.

1937 de kurulmuş olan bu okul, 34 seneden beri yerinde saydı. Oysaki Yılydız Teknik Okulu, Akademiye dönüştü. Yüksek Denizcilik Okulu Makina Bölümü mezunları Mühendislik unvanını aldılar. Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu, yeni bir statüye kavuştu, 4 yıllık bir yüksek okul oldu. Yüksek Teknik ö,renim veren her öğretim kurumu gelişerek akademik bir statüye kavuştu. Teknik Öğretmen Okulunun yalnız ismi değiştirildi yani yaldızlandı.

Demek ki, tutumumuz olumsuz, çalışmalarımız verimsizdir. Birlik ve beraberlik havası içinde, problemlerimizi çözemiyoruz.

Artık müsebbiblerini arayıp demagoji ortamına girmenin, devamlı zararımıza işleyeceğini kabul edelim ve ibret dersi alalım. Bundan böyle uyanık olmakta daha duyarlı olalım. Haklıyı haksızı, iyiyi kötüyü, doğruyu yanlış ayırdedebilecek bir durumda olmalıyız. Kendimizi muhakeme ederek karar vermeye zorlayalım. Bizleri biribirimize düşürecek akımların nedenlerini araştıralım. Çünkü fikirlere saygı göstermek nasıl belirli bir kültür seviyesi istıyorsa, tepki yaratacak bu tür akımların ve suçlamaların nedenlerini araştırmak da bir olgunluk ve yetişkinlik ister.

Her toplumda gerek fikir, gerekse zümreleşme açısından değişik tutumda olanlar bulunacaktır. Önemli olan, değişik tutumda bulunmanın nedenlerini kavramak ve değerlendirmeyi objektif kıstaslara göre yapabilmektedir.

Şimdi bizleri ilgilendiren problemler üzerinde duralım.

1) Toplumun bazı kadroları, kendi açılarından doğru bildikleri, haklı gördükleri yolda gitmeyi, çıkar anlayışı dışında bir AHLÂK kuralı saymaktadırlar. Bazı kimseler yanlış olduğunu bile bile, kuvvetli olduğu sanılandan yana görünmeyi çıkarlarına uygun bulurlar.

Genellikle birinci görüşe sahip olanlar takdir edilir. Fakat kınanmaları gereken yönleri olur. Zira şartların gerektirdiği değişik tutum veya davranışı hoş karşılamazlar. Kendi görüşlerine uymayan tutumların devamlı tenkitçileri durumunda kalırlar. Mevki sahibi olmuş en yakın dostlarından uzaklaşırlar ve bu görüş ayrılığı yüzünden aralarındaki bağın kopmasına sebep olurlar.

İkinciler ise, geçerli yanaşma yollarını hem bilirler, hem de ilk görüşü benimseyenlerin katı tutumlarından yararlanırlar ve her devrin adamı olarak yaşantılarını sürdürürler. Aslında buna ortam ve çevre şartları zorlamaktadır kişiyi. Zira güvenilmemesi icap eden hacıyatmazlar ZARAR GÖRECEKLERİ, PİŞMAN OLACAKLARI hiçbir davranışla karşılaşmazlar.

2) Kökene dayalı tüm problemlerle ilgilenmek üzere TÜTÖS'ü kurduk. Yasalara saygılı ve uyarıcı bir nitelikte olduğunu bilmeliyiz. Oysa problemlerimizin çözümü, siyasal iktidarın elindedir. İcra organlarıyle sendika arasında ilişki kurulmayacak olursa üyeleri ilgilendiren icra organlarının aldığı herhangi bir karar, benimsenemiyecektir. Üyeler hesabına fikir müdafaası başlıyacaktır. Dikkate alınmamanın üzüntüsü doğacaktır.

Şu halde kararlar alınmadan önce icra organları ile Sendika arasında ilişki kurulursa, daha sıhhatli bir kanaate sahip oluruz.

3) TÜTÖS'ün daha etkili bir güç haline gelmesi, aslında tüm üyelerinin maddi ve manevi menfaatlerini koruma ve temin etme derecesine bağlıdır. Bunun sağlanmasında en etkili yol birlik ve beraberlik içinde kenetlenmiş bir toplum olduğumuzun bilinmesidir. Problemlerimizi çözümleyebilme olanaklarına kavuşmalıyız. Bizi ilgilendiren problemler, yetkililere ayrı ayrı çözüm yollarıyle birlikte duyurulursa netice alınması kolaylaşacaktır.

Demek ki, birliği bozucu bu gibi girişimlerde bulunmamak için gereken bütün duyarlılığı göstermeli ve TÜTÖS'ün önderliğinde birleşmeliyiz.

4) Teşkilâtın, üyeleri hakkında bilgi sahibi olmasından büyük yararlar doğar. Bunun için:

Merkez Yönetim ve Yürütme Kurulları, senede bir kere olmak üzere, yaptığı işleri yapılamıyan işler varsa nedenlerini, yaptıkları faydalı işleri, yapmak istediklerini çok açık bir dille belirtecek şekilde bir kitap halinde neşretme usulünü ihdas ederse, son derece fayda sağlar.

Birlik ve beraberlik yolunda, her üyeye düşecek görevlerin yerine getirileceği ümidiyle, tüm arkadaşlara saygı ve selâmlar.

GÖRÜŞLER

(Baştarafı Sayfa 1'de)

maktadır. Bu makinenin revizyonu, makine bütününü teşkil eden madde ve muhtevanın değişimiyle mümkündür, Plân ve programlar eylem alanına geçirilirse yarar sağlamaktadır.

Şişirilen istatistik rakamlarla ,amire hoş görünmek için bunları süsleyip ve boyamakla amaca ulaşılamaz. Çatlayan duvara yama vurmakla çatlak gizlenemez. Okulda reform, öğrencide aktiflik muhtevada yenilik ancak okul programlarında başlar. OECD'nin eğitimle ilgili raporundaki Mezopotomya eğitim düzeni denilen nesnenin, bizim okul olduğu bilinmelidir. Televizyon, radyo ve filmle eğitim fakirin rüyasındaki peri padişahının hazinesidir. Gerçekte öğretmen yetersiz, okul araçsız, metot başarısızdır. Halâ sineğin bacağı incelenir, öğrenci robotlaştırılır, elektrik ezberlenmektedir.

Konuşan öğretmen, uyuyan öğrenci, araçsız okul çağdaş eğitim düzeninin ögeleri olamaz. İş eğitimine dayalı program rafta, deney ve beceri kitapta kalmakla reform yapılamaz.

Reform tepeden değil temelden başlar. Bürokrat değil tatbikatçı yapar onu. Gerçek reform düşüncededir. Fikirdedir. Onu tabandaki memura enjekte etmek gerek. Ülkü vermek, ideal aşılamak gerek. Eğitimde reforma herşeyden önce öğretmenin yapıcılığından başlamak gerek. Aracı kullanan, öğrenciye şekil veren öğretmendir! Onu araştırmaya, düşünmeye, daha iyisini yapmaya sevketmeliyiz. Bu yöneltme şüphesiz klâsik öğretmen okullarında olamıyacağı gibi; sırf yapıldı desinler diye seminer ve yöneticisine para kazandırmak için açılan yaz kurslarıyla da olmaz. Nasıl olacağını midesinden çok ülküsünü, kendinden çok vatanını düşünen her kiiş bilir.

Toplumları geliştiren, onlara şekil veren okullarımız da, çağın gereksinmelerine cevap veren bir eğitim sistemi mi uygulanmaktadır? Okullarda, üst makamlara intikal etmesi icabeden, her türlü çabaları yansıtan bilgiler doğru mudur Şekilcilik, boyacılık, yağcılık, az çalışıp çoğa satmacılık revaçta değil midir?

Aldatmaca yok. Uygar Türkiye'yi yaratacak olan öğretmen ve yönetmenler için, eğitimde beklenen reforma, bu zümreden başlamak icabeder.

Teknik öğretmenlerin direnişi tam bir başarı ile sonuçlandı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ne karşılık maaşları dışında hiç ücret alamamaktadırlar. Gece öğretimi yapılan kurs ve okullarda öğretmenlere ek ders görevi karşılığında ödenen ücret saat başına 15 liradan 10 liraya düşürülmüştür. İşte bütün bunları protesto etmek, karşılığı ödenmeden hiç kimsenin çalıştırılamıyacağı ilkesinin geçerliliğini yetkililere hatırlatmak, Anayasamızın tüm çalışanlara tanıdığı hakları savunmak, Teknik Öğretmenlerin direnme gücünü göstermek ve asıl önemlisi kamuoyunun mesleki sorunlarımıza dikkatini çekmek maksadiyle TÜTÖS'e bağlı tüm Teknik Öğretmenler, 60 ilde ücretli derslere girmeyerek direnişe geçtiler. Direniş hareketi 4 Mart 1971 Perşembe günü başladı. Direniş hareketi başlamadan önce basın toplantısı düzenlendi. Çok sayıda muhabirlerin katıldıkları basın toplantısında TÜTÖS Genel Başkanı M. Emin Zorkun Teknik Öğretmenlerin sorunlarını dile getirdi, Teknik Öğretmenlerin Milli Eğitim ve Maliye Bakanlarının tutumlarını protesto etmek, Anayamızın tüm çalışanlara tanıdığı hakları savunmak ve karşılığı ödenmeden hiç kimsenin çalıştırılamıyacağı ilkesinin geçerliliğini yetkililere hatırlatmak için ek ders ücretleri ödeninceye dek ek ders görevini bırakacaklarını söyledi.

Milli Eğitim Bakanı Orhan Oğuz 4 Mart 1971 Perşembe günü basına yazılı demeç vererek ek ders ücretlerinin toplu olarak 15 gün içinde ödeneceğini ve gece öğretimi yapılan okullarda öğretmenlere ödenecek ek ders ücretinin yeniden gözden geçirileceğini kamuoyu önünde taahhüt etti. TÜTÖS yöneticileri 5 Mart 1971 Cuma günü Maliye Bakanı Mesut Erez'le görüştüler. Maliye Bakanı Mesut Erez'e Teknik Öğretmenlerin ek ders görevi, intibak ve diğer sorunları anlatıldı. M. Bakanı Mesut Erez uzmanları çağırdı. Uzmanlar gerekli açıklamaları yaptılar. Ek ders ücretlerinin ödenmesi için hazırlanan kararnamenin 5 Mart 1971 tarihinde Maliye Bakanlığı Müsteşarı tarafından imzalanarak Başbakanlığa gönderildiği, Bakanlıkların kadro ihtiyaçlarının yeniden tespit edilmekte olduğu, öğretmenlere 1971 mali yılı içinde maaşlarına denk kadro aylıklarının verilerek kademe ilerlemesinden yararlandırılacakları, okul müdürleri, müdür yardımcılarına, bölüm, atelye ve laboratuvar şeflerine ücret vermek için çalışılacağı söylendi ve teminat verildi. Milli Eğitim Bakanı Orhan Oğuz'un kamuoyu önündeki taahhüdü ile Maliye Bakanı Mesut Erez'in verdiği teminatı yeterli gören TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu 8 Mart 1971 tarihinden itibaren Teknik Öğretmenlerin ek ders görevine başlamalarını uygun buldu. Teknik Öğretmenlerin ilk kez başlattıkları direniş hareketi amacına ulaştı.

—— 000 ——

Yan ödemeler kabul edildi

(Baştarafı Sayfa 1'de)

müddetince ya da muayyen bir sürede bitirilmesi gereken işlerde çalışanlara ödecektir. Bunlardan sağlık ve yardımcı sağlık personeline 6 liradan 20 liraya kadar, teknik personele 4 liradan 15 liraya kadar fazla mesai ücreti verilecektir. Bu ücretler günde 3 saati, haftada 12 saati geçemeyecektir.

İŞ RİSKİ, İŞ GÜÇLÜĞÜ ZAMLARI

İş riski zammı sağlık personelinde 100 liradan 400 liraya, teknik personele 100 liradan 400 liraya, diğer personelde 100 liradan 300 liraya kadar tesbit edilmiştir. İş güçlüğü zammı sağlık ve teknik personelde 100 lira ile 800 lira arasında diğer personel de 100 lira ile 600 lira arasında ödenecektir. Personel teminindeki güçlük zammı ise 500 lira ile 1400 lira arasında tespit edilmiştir.

Yöneticilere yeni haklar veriliyor

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Teknik Yüksek Öğretmen Okullarında, bölüm, atelye ve laboratuvar şefliği yapanlar haftada 16 saat, atelye öğretmenleri de haftada 20 saat maaşları karşılığında atelye ve meslek dersi okutulacaklardır. Bu okularda şeflik görevi yapanlara 16, atelye öğretmenlerine de haftada 12 saate kadar zorunlu atelye, ekzersiz ve ders görevi verilebilecektir.

Orta dereceli mesleki ve teknik öğaretim okullarında atelye ve uygulama öğretmenleri haftada 24 saat, atelye, labolatuvar ve teknik büro şefleri de haftada 22 saat atleye ve meslek dersi okutmakla yükümlü olacaklardır. Ayrıca atelye laboratuvar ve teknik büro şeflerine haftada 18, atelye öğretmenlerine de haftada 16 saate kadar zorunlu, 4 saate kadar da istekli atelye, meslek dersi ve eksersiz görevi verilebilecektir.

Yüksek ve orta dereceli okullarda müdürlük yapanlar, maaşlarına karşılık okulu yönetecekler, buna mukabil ders okutmakla yükümlü olmayacaklardır. Müdür yardımcıları okulun yönetiminde okul müdürüne yardım etmekle beraber 4 saate kadar zorunlu olarak ders okutacaklardır. Okul müdürlerine haftada 16, müdür yardımcılarına haftada 8 saate kadar ücretli seminer ,ekzersiz ve ders görevi verilebilecektir. Ayrıca Teknisyen Okullarının 3. ve 4 .sınıflarında ders okutan öğretmenlere yüksek okul öğretmenleriyle ilgili ek ders ücreti hükümleri uygulanacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve 439 sayılı Kanunu değiştiren tasarının yukarıda aldığımız esasları incelenince öğ,retmenlerin maaş karşılığı haftalık çalışma süresinin uzatılması okul müdürü, müdür yardımcıları, bölüm, atelye ve labolatuvar şeflerine ücret ödenmemesi konusunda Maliye Bakanlığı yetkililerinin direnmelerinin nedenleri daha iyi anlaşılmaktadır. Öğretmen sendikalarının görüşleri alınmadan kapalı kapılar arkasında hazırlanan bir tasarının bundan daha iyi olması ve öğretmenlerin çıkarlarını daha iyi koruması beklenilmemelidir. TÜTÖS yasaların verdiği olanaklardan yararlanarak Teknik Öğretmenlerin ve yöneticilerin daha iyi çalışma koşullarına kavuşturulması için mücadeleye devam edecektir.

Yönetim kadrosu

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Nişancı'nın E.T.Y.Ö.O. Müdürlüğüne getirilmesi isteniyordu. Başkanlık Divanı, önergeyi imzalayanların adlarının açıklanması isteğini oya sundu ve bu istek toplantıya katılanların çoğunluğu tarafından reddedildi. Daha sonra önerge oya sunuldu. Açık yapılan oylamada önergenin 77 oy aldığı anlaşıldı. Bunun üzerine Okul Genel Kurųluna başkanlık yapan Başmüfettiş Mahir Tuna, önceden kararlaştırıldığı şekilde toplantının sona erdiğini bildirdi. 15 Şubat 1971 Pazartesi günü, hazırlanan kararnamenin Millî Eğitim Bakanı tarafından imzalandığını ve Abdullar Nişancı'nın da hemen göreve başladığını bildiren yetkililer Cevat Kavasoğlu, Necati Çelebi, Hayrettin Cumalı Hidayet Nurol, İlhan Sezgin ve Necmettin Yeşilmen'in de Müdür Yardımcılıklarına atandıklarını açıkladılar. Gazetemiz Abullah Nişancı ve arkadaşlarına yeni görevlerinde başarılar diler.

BAŞYAZI

(Baştarafı Sayfa 1'de)

tün kurumlarda olduğu gibi sendikacılık alanında da kendini duyurmaktadır. Kurulan çeşitli işçi ve kamu personeli sendikalarını egemen sınıflar, sarı sendika haline getirmeyi başardılar. 20. yüzyıl emperyalizminin "Böl, parçala ve hükmet" yöntemiyle çalışan egemen sınıf temsilcileri sendikal örgütlenmeyi önlemek ve kendilerine karşı çıkacak olan demokratik baskı gruplarının eylemlerini engellemek amacı ile bazı sendikaları güdük bir hale getirdiler. Üyelerinin bilinç ve görüş düzeylerinin zayıf oluşundan yararlanan sendika ağaları daima temsil ettikleri kitleyi afyonlamaya çalışmışlardır.

Çalışanlar için sendikal örgütlenme ve bu örgüt içindeki gerici ve tutucu unsurlara karşı daima uyanık ve bilinçli olmak artık bir zorunluk haline gelmiştir. İyi örgütlenmiş ve üyelerini sosyal ve kültürel yönden bilinçlendirmiş bir sendikanın etkinlik yönü daima canlı kalmıştır. Bu canlılık, bir örgüt etrafında sımsıkı kaynaşmakla, yapılan haksızlıklara tüm olarak direnmekle devamlılık kazanır.

Aynı iş kolunda çalışanları temsil etmek isteyen çeşitli sarı sendikalarin türemesine engel olmak ve bunların gerçek yüzlerini araştırıp kamuoyuna açıklamak, gerçek sendikaların etkinlik durumunu daha da kuvvetlendirmek için kaçınılmaz tarihli bir zorunluluktur. Bu zorunluluğu sendika üyesi olan işçi ve aydın kitle daima hatırda tutmalıdır. Aksi halde kurulan sendikalar bir tabela durumundan şekilcilikten öteye gidemez. Böyle durumlar ise ancak iş veren durumunda olan egemen sınıf temsilcilerinin işine yarar.

Sendikamız olan TÜTÖS de yıllardır bir örgütlenme uğraşı içindedir. Bu uğraşa tüm teknik öğretmenlerin katılması ve sendikayı tam anlamıyla bir örgüt haline getirmesi gerekir. Her geçen gün ağırlaşan ekonomik ve sosyal koşullar altında ezilen tüm kamu personeli gibi bizler de örgütlenmiş bir sendika yoluyla sesimizi duyurmazsak etkisiz bir halde ezilir gideriz. Örgütsüz yapılan çıkışlar ve kişisel eylemler sorunlarımıza çözüm yolları getirmeyip, bizleri parçalamaktan başka bir işe yaramaz. Sendikamızı içerden ve dışardan parçalamak amacıyla girişilen tertip ve saldırılara karşı koymak için her an uyanık olmalıyız.

Sendikamızın şube yöneticilerinin ve temsilcilerinin örgütlenme konusuna hızla eğilmeleri gerekir. Bu konuda biz tüm kız ve erkek Tek. Öğretmenler *de* görevler almalıyız. Türkiye Teknik Öğretmenler Sendikasını etkili kılmak amacıyla çeşitli sendikal yayınlarla, gazetemiz aracılıyle geniş bir çağırı kampanyası açmalıyız.

TÜTÖS olarak diğer devrimci sendikalarla güçbirliği yapmak, devrimci atılım ve eylemleri desteklemek örgütümüze güç kazandıracaktır. Geri kalmış ve emperyalizmin çeşitli oyunlar oynadığı bir ülkede çalışanlar daima uyanık ve daima güçlü olmak durumundadırlar. Dünyanın hiç bir ülkesinde örgütsüz mücadelenin başarıya ulaştığı görülmemiştir. Ülkemizin çeşitli yörelerine dağılmış biz teknik öğretmenlerin yıllar*dan* beri içinde uyutulduğumuz dar çemberi kırıp sendikal mücadeleye katılmamızın zamanı gelmiş ve geçmektedir bile.

Mutlu yarınlar daima çalışanların ve ilericilerin olacaktır. Asalak sınıflar ve güdük kafalılar geçmişin kör karanlıklarında kaybolup gideceklerdir. Tarihi akışı geriye götürmek kimsenin elinde değildir.

Sendikal örgütlenmemizin başarıya ulaşacağına inanıyor ve tüm kız ve erkek teknik öğretmenleri eylem ve güç birliğine çağırıyoruz.

İNCELEMELER

Kız Enstitüleri ve Öğretim Programları hakkında rapor

İNSANGÜCÜNÜN BÜYÜK ÖNEM TAŞIDIĞI BUGÜNDE KADIN GÜCÜNÜN ASLA KÜÇÜMSENMEMESİ GEREKİYOR

(Geçen sayıdan devam)

Sahife 28. F - Aile ilişkileri :

a) Kendi kendimizi tanıma ve başkaları ile iyi ilişkiler kurma.

b) Ailemiz içindeki yerimizi tayin etme, mutlu ailelerin ortak özelliklerini bulma, bir arada yaşayan kişilerin kurma alışkanlıklarını kazandırma.

c) Bir kurum olarak aileyi tanıma,

d) Çevredeki insanları bizden uzaklaştıran olumsuz davranış ve alışkanlıkların nedenleri üzerinde tartışma,

e) Hayat arkadaşı seçmede yerinde davranışların önemi,
— Eş seçmede taraflara düşen ödevler,
— Görücü usulü ile evlenmelerde, genç kızların anne ve babalarını ikna etme yolları,
— Evlilikte yaş unsurunun önemini kavratma normal yaşın altındaki evlenmelerden doğan problemler,
— Nişanlılık devresinde konuşulup, çözümlenmesi gereken konuların önemini kavratma,

1) Anne ve baba evinde kazanılan alışkanlıkların eşlerin anlaşmasındaki rol ve önemi,

2) İnsan davranışlarında ve aile çevresi içindeki sevginin önemi,

3) Eşler arasındaki sevginin gelişmesi ve sürekliliğini sağlayan unsurlar,

D) Evlilikte eşlerin fikir beraberliğine varması gereken konular,
— Para harcamada fikir beraberliği,
— Karşısındakinin ruhsal durumunu anlıyabilmek,
— Zor durumlarda eşine yardımcı olmak,
— Eşinin isteklerine saygı göstermek,
— Bulunduğu çevre ve duruma uyabilmek,
— Eşlerin her iki tarafın akrabalarıyle olan ilişkilerinin mutluluğa etkisini kavratmak,
— Aynı geliri paylaşmada eşlerin birbirinin isteklerine saygı göstermenin önemini kavratmak,

F) Anne ve baba olmanın insan topluluklarında kuşağın sürekliliği yönünden, yaygın bir insan davranışı olarak önemini kavratmak,

G) Hamilelik ve doğumun kadın hayatında duyulacak bir olay olduğunu kavratmak,

H) Çocuğu olmamanın eşleri birbirlerinden soğutmaması gerektiğini kavratmak. Çocukları olmayan kimselerin evlat edinirken gözönünde tutmaları gereken hususları benimsetme.

I) Aile geçimsizlikleri ve mutlu olmama gibi durumlarda, eşlerin derhal yuvayı kıymamaları ile bu konuda yapıcı hal çareleri aracının gerekliliğini benimsetmek.

J) Başarılı ve mutlu aileyi meydana getiren her yaştaki aile bireylerinin çeşitli gerekseme ve isteklerine cevap vermenin gerekliliğini kavratmak.

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda okutulan aile münasebetleri dersinin konularına gelince :

I) Aile kavramının incelenmesi,
 a) Kültürel
 b) Sosyolojik
 c) Psikolojik
 d) Biyolojik

II) Aile yapısı ve aile fertleri,
 a) Aile çeşitleri,
 b) Sosyal değişme ve aile yapısı
 c) Değişen toplumun aile fertlerinin yaşantılarına etkisi,

III) İlerde kurulacak aileye hazırlık,
 a) Ergenin aile müessesesine karşı tavrı,
 b) Karşı cinsle ilişkileri,
 c) Eş seçme,
 d) Nişanlılık,

IV) Evlilik,
 a) Evliliğin tanımı,
 b) Evliliğin gelişmesi ve olgunlaşması,
 c) Evliliğin ailede ve toplumda rolleri ve ilişkileri
 d) Ailenin genişlemesi ve buna hazırlık,
 e) Ailenin çeşitli durumlara intibakı,
 f) Aile hayatı ile ilgili muhtemel güçlükler ve bunların önlenmesi ve giderilmesi,
 g) Memleketimizde olagelen evlilik ve aile ile ilgili gelenek, görenek ve kanunlar,

V) Ana - Baba eğitimi,
 a) Bilimsel araştırmaların ana - baba eğitimine etkileri,
 b) Eğitim kurumlarının ana - baba eğitiminde önemi,
 c) Sosyal kurum ve derneklerin ana - baba eğitiminde önemi,

Sonuç olarak; uygun gelişmeyi sağlamak bakımından, Kız Teknik Öğretim programları başarısızlık içindedir. Bunun engüzel örneği kız enstitülerindeki öğrenci sayısında görülmektedir.

TEKLİFLERİMİZ :

Dünyanın çeşitli ülkelerinde Ev ekonomisi, Eğitim ve Öğretim metodları geniş ayrıcaklıklar gösterse dahi esasda birleşirler.

Domestic Sience, Home Economics, Domestic Economy gibi çeşitli isimlerle ifade edilen Ev Ekonomisi bir ilim dalıdır.

Rural Home Economics (Kırsal Ev Ekonomisi)

Urban Home Economics (Şehirsel Ev Ekonomisi), olmak üzere akademik bakımdan ve uygulamada da iki ana sınıfa ayrılır. Batıdaki kırsal ev ekonomisi okulları, kırsal bölgelerdeki ev halkını o toplumun ihtiyaclarına göre geliştirme amacını güder.

TÜTÖS TARAFINDAN NACİYE BABALIK, GANİME YAŞAR VE GÖNÜL KURDOĞLU'NDAN OLUŞAN BİR KOMİSYONA HAZIRLATILMIŞTIR.

1970 Kalkınma Proğramında plân hedeflerinin aşıldığı belirtilen Bölge Tarım Okulları böyle bir anlayışla bölge ihtiyaçlarına dönük bir eğitim sağlama çabasındadırlar.

Tarım Bakanlığına bağlı Ev Ekonomisi Okulu batıdaki kırsal ev ekonomisi okullarının çizgisindedir.

Bazı ileri ve bu konuda tecrübeli ülkelerde Türkiye'de iki ayrı bakanlık tarafından yürütülen kadın kursları yerine ilkokullara dayalı iki veya üç yıllık genel bilgi derslerinin de verildiği bölgesel ev ekonomisi okulları vardır. Daha ileri eğitim yapamayanlar için mecburidir.

Türkiye'deki gezici kadın kursları ilk defa Hollanda'dan örnek alınarak uygulanmıştır. Ancak Hollanda'da bu kursların büyük bir kısmı bu tip okullar haline getirilmiştir. Ayrıca bu okullara kadar uzanan ve bu okulların tesir sahalarında eğitimi kolaylaştırma ve yetişkinler eğitimi amacını güden, toplumsal yükselme kursları karakterinde düzenli kurslar vardır.

Şehirlerde ve ilkokullara dayalı aynı tip Ev Ekonomisi okullarında şehirsel ihtiyaçlara dönük (Urban Home Economics) uygulama içindedir.

Amacı ev kadını yetiştirmektir. Ancak bünyesinde çıraklık eğitimi yapan bu tip okullar da vardır. Örneğin Belçika'da bu tip okullar Teknik Öğretim ve Mesleki Öğretim diye ikiye ayrılır. Teknik bölümde Ev Ekonomisi ve genel bilgi dersleri verilir. İlkokula dayalı ve 3 yıl sürelidir. Meslek okulları ve endüstri kollarına göre kurslar halinde çıraklık eğitimi verir. Bazı durumlarda buradaki eğitim halk hizmetlerini de içine almaktadır.

Öğretim programlarının teorik yönü endüstrinin toplumsal cephesine, estetik kavram ve düzenlere, beden eğitimine özel bir önem vermektedir. Diğer Batı Avrupa Ülkelerinde olduğu gibi İsveç'de öğrenci full - time pratik öğretim Okullarından kısa bir süre için bırakılarak ilgili endüstride pratik çalışma stajı yapmaya gönderilir. Akşam Kız Sanat Okulları ilkokullara dayalı (Ellementary Domestic Economy Schools) bu tip okullar haline gelmeli ve yine batıda uygulandığı gibi Kız Enstitüleri (Secondary Domestic Economy Schools) bu okullara öğretmen yetiştiren orta dereceli Ev Ekonomisi okulları olarak ele alınmalıdır.

Proğramlar piyasadaki gelişmelerin ötesine de götürülmeli

Kız Enstitüleri de bölgesel programlarla, plân hedeflerine uygun bulundukları yere göre kırsal ve şehirsel Ev Ekonomisi öğretmeni yetiştiren okullar olarak plânlanmalı ve yöneltme devresinden sonra bölümlere ayrılmalıdır. Pratik eğitim gerçek tabiatta üretim işleri üzerinde yapılmalıdır.

Ancak yetiştireceğimiz elemanı iyi tayin etmek ve tarifini yapmak yani davranışlarını tespit etmek gerekir. Türkiye'de Ev Ekonomisi Eğitimi yapan okullar Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde, bu konuda akademik çalışma yapmak bilimsel yönü olan bir idarecinin başkanlığında tek bir elden idare edilecek bir bütün haline getirilmelidir. Böylece aynı amaçla ayrı ayrı ve yanlış yapılan çalışmalar önlenmiş olur. Yetişkinlere kurslar yoluyla Ev Ekonomisi Eğitimi yine Milli Eğitim Bakanlığındaki Ev Ekonomisi Dairesinin diğer bir şubesi tarafından, Kırsal ve Şehirsel bölgelere göre düzenlemelidir. Bu eğitimi yürütecek öğretmenler de aynı menşede fakat tecrübeli ve başarılı öğretmenlerden seçilmelidir.

Olgunlaştırma enstitülerinin yeri ise, Elementary Home Economics okullarından sonra iki yıl, iki dalda (Teknik ve Meslek) ihtisas eğitimi (Advanced Home Economics Schools) veren okullar haline getirilmelidir. Teknik bölümde yine Ev Ekonomisi konuları, Meslek bölümünde Endüstriye dayalı daha kalifiye eleman yetiştiren konular işlenmelidir.

Buradan mezun olanlar, arzu ettikleri Kız Enstitülerine (Secondary Home Economics Schools) gidebilmelidir. Kız Enstitülerine ortaokul mezunları da devam edebilmelidir.

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ile Hacettepe Üniversitesine bağlı Ev Ekonomisi Yüksek Okulunun Türkiye'de bu sahada yine dublikasyonlara gidilmesini önlemek için önemle ele alınma zorunluğu vardır. Bu okullarda ve bu sahada ihtisas sahibi elemanlar bir bütün olarak değerlendirilmelidir.

Sadece bir ülke ile diğeri arasında değil, geçmiş ile gelecek arasında uyumu sağlayacak, yeni ve değişik biçimli eğitim ve öğretim gerekliliği içinde problemleri çözücü bir tutumlu hareket edilmelidir. Aksi takdirde Kız Teknik Öğretimde uygulanan sistemle, bir süre sonra kadın gücünü gerektiren sahalarla, hangi işe el atılsa teknik ve mesleki bilgi noksanlığı kendini gösterecektir.

Yalnız şu husus açıkca anlaşılmalıdır ki, bu ülkelerdeki sistemler ve metodlar doğrudan doğruya ithal, ya da kopya edilmeğe uygun olmayabilir.

Toplumsal adet, gelenek ve ihtiyaçlara, ekonomik kalkınma ile ilgili tasarılara paralel hazırlayıcı mahiyette inceleme ve bilimsel araştırmalar yapılmalıdır.

Geri kalmış ülkelerde uzman ya da danışman olarak görev yapanlar, belli bir sistemde değişiklik tasviye etmeden önce pek çok faktörü dikkate almak zorundadır.

Kişisel ve bireysel özgürlüğün kuvvetli, eski ve geleneksel olduğu ülkelerde direnmek eğitimi vardır.

Kültürel gecikme sonucu sosyal değişime ayak uyduramamış Kız Enstitülerine karşı halkın tutumunda bu eğilimin izleri kendini göstermektedir.

TÖYKO matbaası
TÜM ÖĞRETMENLER SINIRLI SORUMLU YARDIMLAŞMA VE TÜKETİM KOOPERATİFİ
— KİTAP
— DERGİ
— FATURA
— DAVETİYE
— KART
V.B.
Basılı evrak
Bütün müşterilerinin işlerini gönüllerince itina ile yapar
Adres : Rüzgârlı Sokak No. 21
Tel : 10 41 68 ANKARA

TÜTÖS — Aylık Meslek Gazetesi. TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : M. Emin ZORKUN, Teknik Yönetmen : İnan GÖKSEL Adres : TÜTÖS Gazetesi P. K. 199 — ANKARA — İdare yeri : Menekşe Sokak No. 6/3 Yenişehir - Ankara. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez. Ticari ilân ve reklâmlar pazarlığa tâbidir. Gazetenin adı anılmadan yazılar yayınlanmaz. Abone: Yıllık 6, altı aylık: 3 liradır. Dizgi ve tertip: TÖYKO matbaası Tel: 10 41 68 ANKARA — Baskı : Yargıçoğlu Matbaası